

Simone Weilová, Útlak a svoboda, 1934
Teoretický obraz svobodné společnosti

Je to právě dokonalá svoboda, kterou bychom se měli snažit jasně si představit. Ne však očekávat, že jí dosáhneme, ale očekávat, že dosáhneme svobody, která je méně nedokonalá, než je ta, ve které se momentálně nacházíme. To nejlepší si totiž můžeme představit jen skrze dokonalost. Můžeme směřovat jen k ideálnímu stavu. Ideál je stejně neuskutečnitelný jako sen, ale na rozdíl od něj má vztah k realitě. ¹Dovoluje seřadit reálné či uskutečnitelné situace od nejméně důležité po nejvíce důležitou. Dokonalou svobodu si nemůžeme představit jako něco, čeho dosáhneme tím, že se jen zbavíme tísně², jejíž tlak neustále zakoušíme. Dokud bude člověk žít, jinými slovy dokud bude tvořit nepatrný zlomek tohoto nemilosrdného vesmíru, tlak této tísně³ se ani na chvíli neuvolní. Stav věcí, ve kterém by měl člověk tolik radostí a tak málo starostí, kolik by se mu líbilo, nemůže být uskutečněn ve světě, ve kterém žijeme, pokud se nejedná o fikci. Je pravda, že je příroda laskavější či přísnější k potřebám člověka podle prostředí nebo možná podle období. Očekávat zázračný vynález, který by ji učinil laskavější všude a jednou pro vždy⁴ pro všechny⁵ je však rozumné asi jako naděje, které byly kdysi vkládány do roku tisíc...

A

---

¹ Jako měřítko/mezník

² nutnosti

³ nutnosti

⁴ dohromady

⁵ vynechat